

Smyril fer at sigla á Vág mitt í viku

Helst verður tað mikudag, men heilt avgjørt er tað ikki

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað er nú greitt, at siglingin hjá Smyril á Vág leygardag er slept.

A fundi ímillum landsstýrismannin í samferðslumálum, Finnboğa Arge, og Hergeir Nielsen, lögtingsmann úr Vági, váttaði landsstýrismaðurin, at ætlanin at lata Smyril sigla á Vág leygardag, er slept.

Hinvegin lovaði landsstýrismaðurin, at Smyril fer at sigla til Vágs mitt í viku ístaðin.

Løgtingið hevur samtykt, at Smyril skal sigla á Vág, men tað skapti ósinging, tá ið gjørt var av, at Smyril skuldi sigla á Vág leygardag, tí tað var ikki

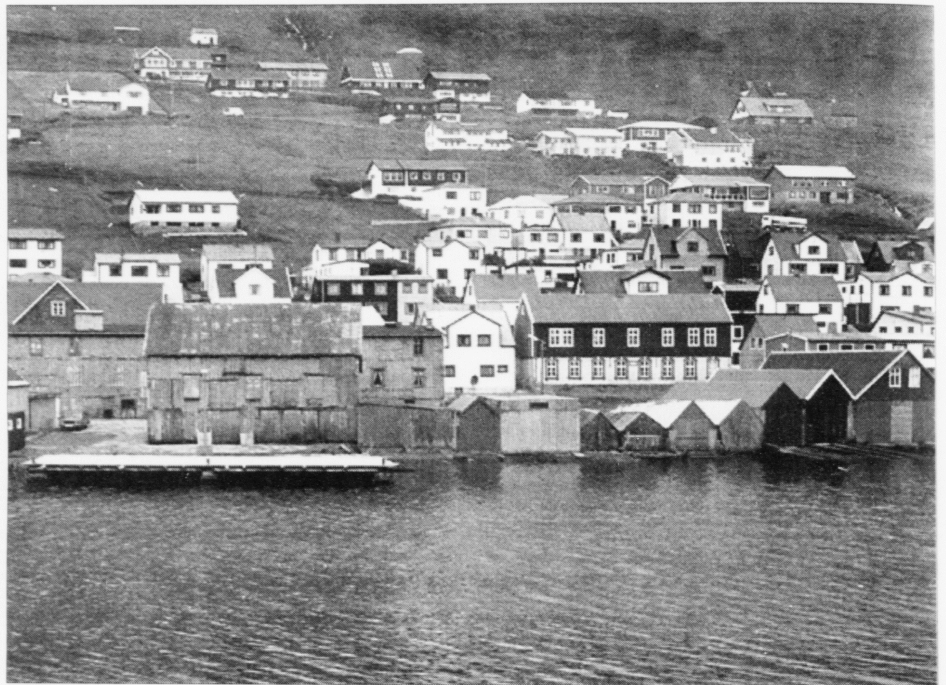
Men nú kemur tað at standa í ferðaaetlanini, at roknast kann ikki við at trailarar og tungur farmur verða tikin umborð, ella koyrd í land í Vági, um tað ikki letur seg gera.

Hesin túrin á Vág skuldi so verið til nóg stórri nyttu hjá vinnulivinum í syðru helvt í Suðuroynni, enn leygardags-túrin var.

Færri ferðir

Annars skilt á lagnum, at tað verðafærri ferðir ímillum Suðuroynna og Havnina, nú nýggj ferðaaetlan kemur.

Sum skilt er ætlanin at sleppa tí eini ferðini mánadag og tí eini ferðini leygardag.

Gongdin í Suðuroynni er dýpur, tí í ár eru næstan ong børn fødd. Men hetta visir bara, hvussu týðningarmikið tað er, at øll tey fóguru orðini um óksimening, nú verða gjord til gerðir, sigur býrádsformaðurin í Vági

Stúra so illa at tey vilja ikki hava børn

Býrádsformaðurin í Vági heldur, at tað er óvissan um framtíðina sum elvir til, at tey ungu húskini ikki fáa fleiri børn

ÁKI BERTHOLDSEN

– Gongdin er ógvuliga dýpur.

– Men hon visir, hvussu ótrúliga týðningarmikið tað er, at øll tey fóguru orðini um óksimening nú verða gjord til gerðir.

Jógvan Krosslá, býrádsformaður í Vági er líka illa við sum øll onnur av tølunum í Sosialinum í gjár, sum vísa, at næstan ongi børn eru fødd í allari syðru helvt í Suðuroynni í ár.

– Higar til í ár eru bara fimm børn fødd í allari syðru helvt í Suðuroynni.

Tað er eitt ómataligt fall, tí øll árinin frammanundan hevur talið verið stóðugt omanfyri 20 børn, onkuntíð eisini omanfyri 30 børn og einstakar ferðir eisini omanfyri 40 børn.

Í norðaru helvt líkast barnsburðartalið hinvegin tí vanligu.

Men verður øll Suðuroyggin tikin undir einum, bendir mangt á, at barnsburðartalið í ár fer niður í helvt, afturímóti árunum frammanundan.

Stúra fyri framtíðini

Jógvan Krosslá, býrádsformaður í Vági, sum er størsta kommunan í syðru helvt, áskannar at gongdin er dýpur.

Men hann heldur, at ein orsök til tað metlaga barnsburðartalið, er tíverri, at fólk hava ikki rættiligt álit á

framtíðini í syðru helvt í Suðuroynni.

– Nú eru fólk ikki longur so bundin at síni føðibýgd, sum tey vóru fyrr.

– Tí nú hugsa ung fólk meiri um framtíðina.

– Og stóðan í syðru helvt í Suðuroynni, og helst í Suðuroy sum heild, er tíverri so, at mong halda, at framtíðin er ov óviss.

– Tað er at kalla onki arbeiði í oygni, uttan fiskararbeiði.

– Og tað ber ikki til at fáa fólk at stóðast á einum plássi, tá ið tað bara ber til at fáa arbeiði ein, tveir dagar um vikuna.

– Tey aftra seg kanska tí við at seta seg niður í einum plássi, har arbeiðið er so óstóðugt.

Meiri umsiting út um landið

Tí heldur býrádsformaðurin í Vági, at lykilin til framburð í Suðuroynni, er, at fáa fleiri stóðug arbeiðspláss í oygni.

– Og í hesum sambandi heldur hann, at stóðan, sum nú er í komini, má gera tað greitt fyri øllum, at tað er stundin komin at gera álvara burðurur øllum teimum fóguru orðum, sum eru søgd um óksimening.

Sjálvr veit hann ikki, um hann skal hava álit á, at landspolitikarar fara at gera nakað veruligt við óksimening.

– Samstundis, sum nóg verður tosað, visir tað seg at vera ómetaliga trupult, hvørja ferð okkurt skal flytast úr Havn.

– Vit minnst eitt nú, hvussu leikur fór, tá ið uppskot var frammi um at flyta tvey areiðspláss á radiofjallinum til Suðuroyar.

Men kortini heldur Jógvan Krosslá, at hetta er einstasti vegurin at ganga.

– Skal útjaðaranum verða liv lagað, er tað neyðugt at fáa meiri umsting úr Havnini og spjæða hana runt um í landinum.

– Vit, sum búgva í Suðuroynni, mugu sleppa at umsita okkara egnu viðurskipti.

– Tí tað skapar tey neyðugu, stóðugu arbeiðsplássini úti um landið, heldur enn í Havn.

– Tað er ikki tað: Øll vita tað, men tað tykist ikki, sum um nakar megna at gera nakað veruligt við tað.

Betri ferðasamband

Býrádsformaðurin í Vági heldur eisini, at ein avgerandi fortreyt fyri menning í Suðuroynni, og øðrum útjaðarum, er, at ferðasambandið verður betri.

Her hugsar hann um ferðasambandið ímillum Føroyar og umheimin.

– Tað er ein ómetalligur bági, at ferðasambandið er so vánaligt, sum tað er.

– Í Suðuroynni skal hvør stertur, sum verður fluttur feskur av landinum, fyrst til Havnar, áðrenn hann kemur framvið Suðuroynni aftur á veg niður.

– Tað gongur ov leingi at fáa feskkan fisk niður á marknaðin og tí fáa fiskavirkini ikki ment seg.

– Tað verður tí neyðugt at umskipa ferðasambandið við umheimin soleiðis, at eitt skip siglir kring landið og tekur fiskin og førir hann á marknaðin. Og tað mugu verða fleiri fráferðir enn nú.

– Sum er, skal fiskurin fyrst til Havnar. Tað er ikki bara ein trupulleiki fyri menningini. Tað førir harafturat eykakostnað við sær, so at virkni í Suðuroynni eru eisini verri fyri í kappinini.

Ikki fleiri ár

Annars tykist tað ikki, sum um Vágs Býráð fer at fylgja ráðunum frá Hans Paula Strøm, sosiologi, um at kanna nágreiniliga, hví barnsburðartalið er falið so nógv nú.

Hann helt, at falið var so stórt, at tað mátti kanningar setast í verk fyri at lýsa stóðuna og at finna orsøkirnar.

Jógvan Krosslá ivast heldur ikki í, at barnatalið fer uppáftur. Tað verða ikki fleiri ár sum eru so vánaligt, sum í ár, tað trúgvi eg onki uppá, sigur Jógvan Krosslá.

Landsstýrismaðurin í samferðslumálum hevur nú váttað, at ætlanin at lata Smyril sigla á Vág leygardag, er endaliga slept. Nú hann helst at sigla mikudag

eftir andanum í lögtings-samtyktini. Endamálið við vágstúrinum var nevnliga at tæna vinnulivinum.

Hergeir Nielsen sigur, at tí verður tað nú sett í nýggju ferðaaetlanina, sum kemur 1. november, at Smyril skal sigla á Vág mitt í viku.

Annars er tað ongin ivi um, at tað er Drelnes, sum er samferðsluhavnin í Suðuroynni.

– Allarhelst verður túrin á Vág mikudag, men tað er ikki endaliga avgjørt enn.

Strandferðslan hevur boðað frá, at av tí at bara síðuportrið kann brúkast í Vági, fer tað at knipa at fáa trailarar og annan stóran og tungan farm við.

Sostatt fer Smyril at sigla tvær ferðir ímillum Suðuroynna og Havnina mikudag, hósdag, friggjadag og sunnudag.

Nú skal figgjarlógin fyri næsta ár annars til viðgerðar.

– Og spurningurin um túratálið ímillum Suðuroynna og Havnina er sjálvandi treytað av, hvussu nóg verður sett av til endamálið.

Hergeir Nielsen sigur, at hann umrøddi eisini tað óhepnu stóðu, sum mangan tók seg upp um morgnarnar, at tá ið Smyril kom á Havnina, slapp ikki at bryggju beinanvegin, men mátti liggja í Nólsoyarfirði og bíða. Eisini tað var eitt mál, sum landsstýrismaðurin lovaði at hava í huganum.